ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ପ୍ରତାପ କୁମାର ନାୟକ

ଜାନୁଆରୀ 6, 1997

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ଟି. ନାନାବତୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦ୍ୱୟ]

ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ–ସମୀକ୍ଷା କ୍ଷମତା–ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମୁଖ୍ୟ ଆଦେଶ ପଛକୁ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଦର୍ଶାଇ–ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା–ସହାୟକମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି–ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ମାମଲା ବିଚାର କରିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ–ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯୋଗ୍ୟତାଗୁଡିକ ପୂରଣ କରିନଥିବାରୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇନାହାନ୍ତି–ପ୍ରତିବାଦୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅବମାନନା ଆବେଦନ–ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଉ–ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି–ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ମୁଖ୍ୟ ଆଦେଶରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ବିପରୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ଭୁଲ ହୋଇଥିବାର ଅବଲୋକନ–ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମୁଖ୍ୟ ଆଦେଶ ପଛକୁ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିପାରିବ ନାହିଁ–ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 102/1997 ।

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଏମ୍.ପି. ସଂଖ୍ୟା 3473/1995 ରେ, ତା 15.1.96 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ପି.ଏନ୍. ମିଶ୍ର ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀ କୀର୍ତ୍ତି ମିଶ୍ର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା:

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ଏହି ଆବେଦନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଏମ୍.ପି. ସଂଖ୍ୟା 3473/95 ରେ ତା 15.1.1996 ରିଖର ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ।

6 ରୁ 12 ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ ଏକ ଅଣ-ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଅଣ-ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସହାୟକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ନିୟମିତ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକ ଭାବେ ସହାୟକମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ଲାଗି ରାଜ୍ୟ ସରକାର 1990 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 10 ତାରିଖରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ, ସହାୟକମାନଙ୍କୁ ତିନି ବର୍ଷର ସେବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ 31.12.1990 ସୁଦ୍ଧା ସି.ଟି. ତାଲିମ ହାସଲ କରିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଏକ ଓ.ଏ. ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ମାମଲା ବିଚାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଥିଲେ । ଏହା ବିବାଦିତ ନାହିଁ ଯେ ମଇ 19, 1993 ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ମାମଲା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇନଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଜାଣିଶୁଣି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ପ୍ରତିବାଦୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣରେ ଅବମାନନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ବିବାଦୀୟ ଆଦେଶରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ:

> "ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ତା 11.11.1992 ରିଖର ଆଦେଶକୁ, ଏହି ଆଦେଶର ଏକ ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତାରିଖ ଠାରୁ 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉ । ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କନିଷ୍ଠମାନଙ୍କ ଭଳି ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯିବ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଏପରି ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି । ଯଦି ତାଙ୍କର କୌଣସି କନିଷ୍ଠମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇନାହିଁ, ତେବେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ ପ୍ରଚଳିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ତା 24.9.1992 ରିଖର ପରିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାକର୍ମୀ ଭାବରେ କାଳ୍ପନିକ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକର୍ମୀ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତିର ବିବେଚିତ ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରିବା ପରେ, ତାଙ୍କୁ ନିୟମିତ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ, ଯେପରି ଶିକ୍ଷାକର୍ମୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରାଯାଉଛି ।"

ସେହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଆଦେଶରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମୁଖ୍ୟ ଆଦେଶରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ବିପରୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦାବି ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ଯେହେତୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯୋଗ୍ୟତା ପୂରଣ କରିନଥିଲେ, ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ତଦନୁସାରେ ତାଙ୍କ

ମାମଲା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବିବାଦୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ପୂର୍ବ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ନିୟମର ବିପରୀତ ଅଟେ । ତେଣୁ, ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମୁଖ୍ୟ ଆଦେଶ ପରୋକ୍ଷରେ ଯାଇ ନୂତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିପାରିନଥାନ୍ତେ । ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ କନିଷ୍ଠମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ପଚାରିଥିଲୁ, ସେତେବେଳେ କୌଣସି କନିଷ୍ଠଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯୋଗ୍ୟତା ପୂରଣ କରିନଥିବା କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ବିପରୀତ ଅଟେ । ଆମେ ଏହି ବିବାଦରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପାଉନାହୁଁ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, ସେମାନେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଠାରୁ କନିଷ୍ଠ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେମାନଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା ତାହା ଆମେ ଜାଣିନାହୁଁ । କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା କହିଛନ୍ତି ଯେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ପରେ କିଛି ପଦବୀ ଖାଲି ପଡ଼ିଛି; ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଏକ ବରିଷ୍ଠତା ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି; ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ନାମ ମଧ୍ୟ ବରିଷ୍ଠତା ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି; ଯେତେବେଳେ ପଦବୀ ଖାଲି ହେବ ତାଙ୍କ ମାମଲା ବିଚାର କରାଯିବ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବ ।

ଉପରୋକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତି ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଗଲା । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଟି.ଏନ୍.ଏ. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ : ଶ୍ରୀ ଗୁଣନିଧି ମହାନ୍ତ
ଓଡିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ